

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/17/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823200723
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Topoľančík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:5823200723.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Vladimíra Topoľančíka a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Romana Tichého, v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, právne zastúpeného JUDr. Jaroslavom Kíapešom, advokátom, so sídlom Štúrova 4330/31, Liptovský Mikuláš, IČO: 34 286 381, proti žalovaným: 1/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XX, 2/ E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, žalovaný 2/ právne zastúpený JUDr. Miroslavom Bachyncom, advokátom, so sídlom Podbiel 177, IČO: 36 135 101, v konaní o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 13C/53/2023-71 zo dňa 24. októbra 2023, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdzuje.

Žalovanému 1/ sa voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Žalovanému 2/ sa voči žalobcovi priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Námestovo (ďalej aj „súd prvej inštancie“, príp. „okresný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 18.02.2020, ktorej predmetom bol okrem iného prevod pozemku evidovaného na LV č. XXXX, k. ú. C. ako KN-E parcela č. 67 – orná pôda o výmere 1 514 m² v podiele 62/240, ktorej vklad bol povolený Správou katastra Námestovo pod č. k. 608/2020 dňa 03.06.2020 (výrok I. napadnutého rozsudku) a žalovaným 1/ a 2/ voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (výrok II. napadnutého rozsudku). Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplynulo, že predmetom žaloby bolo určenie neplatnosti kúpnej zmluvy, t. j. určenie právnej skutočnosti, pričom žaloba na určenie právnej skutočnosti je žalobou, ktorej prípustnosť treba posudzovať podľa ust. § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Konštatoval, že na to, aby bolo možné prijať záver, či predmetná žaloba je prípustná v zmysle § 137 písm. d) CSP, bolo potrebné posúdiť, či § 40a Občianskeho zákonníka je priamo normou, ktorá umožňuje žalovať o neplatnosť, keď v opačnom prípade by žalobe nebolo možné vyhovieť. Dospel k záveru, že v zmysle ustálenej judikatúry vyšších súdnych autorít (poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 8Cdo/203/2020 zo dňa 27.05.2021, uznesenie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/211/2019 zo dňa 15.10.2019 a rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 11Co/45/2021 zo dňa 14.06.2022) je ust. § 40a Občianskeho zákonníka normou, ktorá umožňuje podanie žaloby o určenie právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d) CSP, bez potreby preukazovania naliehavého právneho záujmu. Konštatoval, že predmetné ustanovenie v spojení s § 140 Občianskeho zákonníka predstavuje osobitné zákonné oprávnenie, ktoré umožňuje opomenutému podielovému spoluvlastníkovi podať žalobu o určenie neplatnosti právneho úkonu podľa

§ 137 písm. d) CSP, keď sa dovolal relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ak povinná osoba nepristúpila k mimosúdnej náprave protiprávneho stavu - vráteniu plnenia z neplatného právneho úkonu. Zdôraznil, že rozsudok, ktorým bude rozhodnuté o neplatnosti právneho úkonu, predstavuje listinu, na základe ktorej správa katastra vyznačí formou záznamu stav pred týmto právnym úkonom (§ 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z. z.). Na základe uvedeného dospel k záveru, že žaloba v prejednávanej spore je procesne prípustná.

1.1 Konštatoval, že v prejednávanej veci sa žalobca ako podielový spoluvlastník žalobou domáhal vyslovenia relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 18.02.2020, ktorou došlo k prevodu podielov na sporných nehnuteľnostiach medzi žalovanými, z čoho vyvodil aktívnu vecnú legitimáciu na strane žalobcu vysloviac záver, že porušenia predkupného práva sa môže domáhať ktorýkoľvek z podielových spoluvlastníkov, ktorého zákonné predkupné právo bolo porušené a súčasne dospel k záveru o danosti pasívnej vecnej legitimácie z dôvodu, že žaloba smeruje voči všetkým účastníkom žalobou napadnutej kúpnej zmluvy. Ustálil, že

v konaní bolo preukázané a medzi stranami nebolo sporné, že žalobca a žalovaný 2/ sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, k. ú. C., keď žalovaný 2/ nadobudol spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti na základe kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 18.02.2020 so žalovaným 1/. Súčasne uzavrel, že v konaní nebolo sporné, že uzatvorením kúpnej zmluvy došlo k porušeniu predkupného práva žalobcu, nakoľko mu nebol pred jej uzatvorením ponúknutý na kúpu spoluvlastnícky podiel žalovaného 1/ za zákonom stanovených podmienok, keďže nebola dodržaná písomná forma ponuky, ktorá by obsahovala cenu a podmienky, za ktorých môže dôjsť k odkúpeniu nehnuteľností. Zdôraznil, že medzi stranami nebolo sporné, že sa nejednalo o prevod medzi blízkymi osobami, v zmysle

§ 116 a 117 Občianskeho zákonníka, pre ktorý prípad sa zákonné predkupné právo neuplatňuje, a že sporným v konaní bola iba skutočnosť, či sa žalobca dovolal relatívnej neplatnosti včas, teda v zákonom stanovenej trojročnej premlčacej lehote, nakoľko v prípade, ak by sa tak nestalo, súd by nemohol premlčané právo priznať.

1.2 Súd prvej inštancie sa potom zaoberal vznesenou námietkou premlčania, keď dospel k záveru, že žalobca sa nedovolal relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy včas, t. j. v trojročnej premlčacej dobe, majúcej za to, že všeobecná trojročná premlčacia lehota, ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz, začína plynúť objektívne, a to dňom 18.02.2020, kedy bola (podpísaním zmluvnými stranami) uzavretá kúpna zmluva, ktorou malo byť porušené predkupné právo žalobcu. Vyslovil záver, že okamih, kedy došlo k porušeniu práva, nemožno posúvať až do dňa zápisu (vkladu) vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností, pretože sa jedná už o modus, ktorým sa úradne završuje súkromnoprávny úkon, a ktorý má právny význam pre prevod vlastníckeho práva. V tejto súvislosti poukázal na závery vyšších súdnych autorít, a to rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 37/2007, rozhodnutie publikované pod R 50/85 a uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 29/2010. Ustálil, že žalobca sa pred podaním žaloby na súd dovolal relatívnej neplatnosti samostatným úkonom, a to podaním zo dňa 01.02.2023, a preto ho zaťažovalo dôkazné bremeno

v povinnosti preukázať, že sa relatívnej neplatnosti dovolal včas. Zdôraznil, že civilné sporové konanie je ovládané prejednacou zásadou, z ktorej vyplýva základné procesné pravidlo, podľa ktorého každá strana je povinná dokazovať skutočnosti zodpovedajúce znakom právnej normy, ktorá je pre ňu priaznivá a ktorej sa domáha. Uzavrel, že žalobca v konaní nepredložil žiadny dôkaz preukazujúci včasné dovolanie sa relatívnej neplatnosti u žalovaných a súčasne konštatoval, že žalovaný 2/ súdu doručil poštovou obálku, na ktorej bol uvedený dátum prevzatia podania, ktorým sa žalobca dovolal relatívnej neplatnosti, a to 21.02.2023, t. j. po uplynutí troch rokov od uzatvorenia kúpnej zmluvy. Uvedenú skutočnosť mal súd prvej inštancie za zrejmú zo stránky Slovenskej pošty, kde sa uvádza, že písomnosť bola dňa 21.02.2023 vydaná na pošte Lokca. Vo vzťahu k žalovanému 1/ súd prvej inštancie nemal preukázaný dátum, kedy mu bolo dovolanie sa relatívnej neplatnosti doručené, keď zdôraznil, že na dovolanie sa relatívnej neplatnosti bolo potrebné, aby sa toto dostalo v rámci premlčacej lehoty do dispozície oboch žalovaných, čo sa preukázateľne nestalo už u žalovaného 2/. Na základe uvedeného mal potom za preukázané, že sa žalobca nedovolal relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy v zákonom stanovenej trojročnej premlčacej lehote, nakoľko k uzatvoreniu kúpnej zmluvy došlo dňa 18.02.2020 a premlčacia lehota na dovolanie sa relatívnej neplatnosti uplynula dňa 18.02.2023, t. j. predtým, ako bolo dovolanie sa relatívnej neplatnosti doručené žalovanému 2/. Dospel k záveru, že márne uplynutie premlčacej lehoty malo za následok, že sa nemožno dovolať relatívnej neplatnosti právneho úkonu, ak bola vznesená námietka premlčania.

Na základe uvedeného ustálil, že žalobca sa nedovolal relatívnej neplatnosti v zákonom stanovenej trojročnej premlčacej lehote, a preto súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

1.3 O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovaným, ktorí boli v konaní plne úspešní, nárok na náhradu trov konania voči neúspešnému žalobcovi v plnom rozsahu.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie, a to voči všetkým výrokom tohto rozsudku, podal žalobca riadne a včas odvolanie z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, ako aj z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne vyhodnotil dôkazy v konaní a prišiel k nesprávnym záverom. Žalobca považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za nezákonné a nespravodlivé, pričom nesúhlasil s argumentáciou súdu, že jeho právo bolo premlčané. Zdôraznil, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal jeho argumentáciou a ani judikatúrou Českej republiky, ktorú vo svojom vyjadrení predložil a má za to, že takýmto postupom bolo odmietnuté jeho právo na spravodlivý proces. Uviedol, že právo má byť spravodlivé a má byť bdelé, pričom uviedol, že podieloví spoluvlastníci objektívne majú možnosť dozvedieť sa o tom, že iný spoluvlastník uzatvoril kúpnu zmluvu až po zavkladovaní kúpnej zmluvy, a to z listu vlastníctva, a preto nemôžu byť ukrátení o túto dobu. Poukázal na to, že vlastnícke právo v danom prípade sa nadobúda rozhodnutím o povolení vkladu, pričom lehota na premlčanie tak plynie od momentu rozhodnutia o povolení vkladu. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo 3371/2008 z 25.11.2010. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovie a prizná mu v plnom rozsahu náhradu trov konania vrátane trov odvolacieho konania, alebo aby rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

3. K odvolaniu sa vyjadril žalovaný 2/, ktorý vyjadril nesúhlas s argumentáciou žalobcu o tom, že lehota na premlčanie pri uplatnení relatívnej neplatnosti právneho úkonu kúpnej zmluvy uzatvorenej dňa 18.02.2020 plynie až od momentu rozhodnutia o povolení vkladu do katastra, keď zdôraznil, že s uvedenou otázkou sa súd prvej inštancie vysporiadal aj na pojednávaní, ako aj v napadnutom rozsudku odkazujúc na rozhodovaciaj prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, a to rozsudok sp. zn. 1Cdo/27/2005 zo dňa 22.11.2005 a rozsudok sp. zn. 4Cdo/37/2007 zo dňa 30.01.2008, z ktorých vyplýva, že všeobecná trojročná premlčacia lehota v týchto prípadoch plynie už odo dňa uzatvorenia zmluvy o prevode vlastníckeho práva a nie až od okamihu nadobudnutia vlastníckeho práva nadobúdateľom. Má za to, že žalobca neuviedol v odvolaní žiadne nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by neboli predmetom pojednávania vo veci a zotrval na tvrdení, že by nebolo spravodlivé, ak sa podielový spoluvlastník nemá ako dozvedieť o tom, že bola uzatvorená kúpna zmluva. Na základe uvedeného navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a priznal mu trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

4. Strany sporu v odvolacom konaní žiadne ďalšie podania neprodukovali.

5. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov daných ust. § 379 a § 380 CSP a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 387 ods. 1, 2 CSP ako vecne správny potvrdil a rovnako potvrdil a závislý výrok rozsudku súdu prvej inštancie o práve na náhradu trov konania.

6. Žalobca podal odvolanie z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. f) CSP, t. j. že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, z dôvodu prezumovaného § 365 ods. 1 písm. h) CSP, t. j. že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom súčasne namietal, že prvostupňový súd sa nezaoberal jeho argumentáciou a ani judikatúrou Českej republiky a takýmto spôsobom bolo odmietnuté jeho právo na spravodlivý proces.

7. Východiskovo odvolací súd poukazuje na zodpovednosť odvolateľa za obsahové vymedzenie svojho odvolania v spojitosti s nevyhnutnosťou odvolacieho súdu rešpektovať svoju viazanosť odvolacími dôvodmi (§ 380 ods. 1 CSP). V zmysle princípu neúplnej apelácie sa potom nezaoberal inými prípadnými pochybeniami súdu prvej inštancie, keď žalobcom namietané vady, ktorými by bol oprávnený sa zaoberať z úradnej povinnosti, nevzhliadol.

8. V intenciách námietky žalobcu, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal jeho argumentáciou, ani judikatúrou Českej republiky, ktorú vo svojom vyjadrení predložil, pričom v tomto postupe súdu prvej inštancie vzhľadom na odmietnutie jeho práva na spravodlivý proces, odvolací súd uvádza, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na všetky námietky (argumenty) uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 78/05). V nadväznosti na uvedené dospel k záveru, že súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP, keď uviedol rozhodujúci skutkový stav a primeraným spôsobom opísal výsledky vykonaného dokazovania, svoje závery náležite vysvetlil a dostatočne uspokojivo objasnil, z akých úvah vychádzal. V okolnostiach prejednávanej veci sa odvolací súd nestotožnil s námietkou odvolateľa o nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie, keď rozhodnutie súdu prvej inštancie obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, podľa názoru odvolacieho súdu v prejednávanej veci o taký prípad nešlo, keď súd prvej inštancie dostatočne zrozumiteľným spôsobom prezentoval svoje skutkové a právne závery, z ktorých pri svojom rozhodnutí vychádzal. Odôvodnenie napadnutého rozhodnutia preto nemožno in globlo považovať za rozporné s požiadavkou vyplývajúcou z práva na spravodlivý proces, keďže je z neho zreteľné, z akého skutkového stavu súd prvej inštancie pri rozhodnutí vychádzal, ako aj to, o aké ustanovenie právnych predpisov sa jeho rozhodnutie opieralo a ako boli tieto relevantné ustanovenia ním interpretované.

9. Odvolací súd súčasne zdôrazňuje, že v dvojinštančnom súdnom konaní rozhodnutia súdu prvej a druhej inštancie tvoria jeden celok, a preto je nadbytočné, aby odvolací súd opakoval vo svojom rozhodnutí správne skutkové a právne závery súdu prvej inštancie.

10. Vo vzťahu k námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd uvádza, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci a zo skutkových záverov zistených prvoinštančným súdom vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 CSP. Odvolací súd len poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následným zhodnotením. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov, na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy. Dôkazmi overený skutkový stav je významný aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež poukazuje aj na to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok, alebo sa bráni proti jeho uplatneniu v procese toho ktorého štádia civilného konania. Vzhľadom na obsah spisu potom odvolací súd konštatuje, že uvedená námietka nebola dôvodná, keď navyše odvolací súd poukazuje na to, že žalobca v odvolaní nijakým bližším spôsobom nevymedzil uvedenú odvolaciu námietku a svoju argumentáciu de facto „obmedzil“ na vyslovenie nesúhlasu so závermi súdu, že jeho právo na uplatnenie relatívnej neplatnosti kúpnej zmluvy je premičané, čo vo svojej podstate zahŕňa druhú odvolaciu námietku, a to že súd prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

11. Pokiaľ žalobca v odvolaní namietol, že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

11.1 K právnomu posúdeniu veci súdom prvej inštancie odvolací súd na doplnenie uvádza nasledovné: žalobca vo svojom odvolaní zastáva právny názor, že lehota na premlčanie práva na uplatnenie relatívnej neplatnosti plynie od momentu rozhodnutia o povolení vkladu kúpnej zmluvy, na základe ktorej došlo k prevodu vlastníckeho práva medzi žalovanými 1/ a 2/, pričom poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 33Cdo/3371/2008 z 25.11.2010. Vo vzťahu k uvedenej argumentácii žalobcu odvolací súd formálne poukazuje na to, že uvedené rozhodnutie nie je vo vzťahu k odvolaciemu súdu rozhodnutím vyššej súdnej authority, avšak súčasne konštatuje, že uvedený právny názor zodpovedá záverom vyššej súdnej authority, t.j. Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, vysloveným v uznesení z 31. mája 2022 sp. zn. 7Cdo/269/2019, ktoré bolo uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 53 z roku 2022, v ktorom tento vyslovil, že „oprávnenie spoluvlastníka, ktorého predkupné právo bolo porušené (§ 140 Občianskeho zákonníka) domáhať sa od nadobúdateľa, aby mu vec ponúkol na predaj v zmysle § 603 ods. 3 Občianskeho zákonníka, vzniká až momentom, keď nadobúdateľ nadobudol vlastnícke právo k nehnuteľnosti, keďže až týmto momentom je s predmetnou nehnuteľnosťou oprávnený nakladať (§ 123 Občianskeho zákonníka).“ Najvyšší súd Slovenskej republiky však súčasne v tomto rozhodnutí odkazom na (iné) rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/37/2007 (na ktoré správne v rámci odôvodnenia svojho rozsudku odkazoval aj súd prvej inštancie) vyslovil, že závery prijaté v súvislosti so začatím plynutia premlčacej lehoty spoluvlastníka na dovolanie sa relatívnej neplatnosti zmluvy z dôvodu porušenia predkupného práva nemožno uplatniť na obmedzenie práva spoluvlastníka požadovať od nadobúdateľa, aby mu ponúkol spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnosti na kúpu, a to z dôvodu, že toto právo súvisí s nadobudnutím vlastníckeho práva, nakoľko podielový spoluvlastník, ktorého predkupné právo bolo porušené sa môže dovolávať relatívnej neplatnosti právneho úkonu pred vkladom vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Z uvedeného vyplýva, že vo vzťahu k začiatku plynutia premlčacej doby poškodeného spoluvlastníka na uplatnenie relatívnej neplatnosti právneho úkonu zotrúva Najvyšší súd SR aj aktuálne na svojich záveroch vyslovených v rozhodnutí sp.zn. 4Cdo/37/2007. S poukazom na uvedené odvolací súd vyhodnotil odvolanie žalobcu ako nedôvodné, majúc za to, že súd prvej inštancie dospel k správnomu právnomu posúdeniu veci.

11.2 Iba na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd poukazuje na to, že v spore nebolo zo strany žalobcu, ktorého zaťažovalo dôkazné bremeno, preukázané, že sa dovolal relatívnej neplatnosti predmetnej kúpnej zmluvy vo vzťahu k obidvom účastníkom tejto kúpnej zmluvy v lehote troch rokov odo dňa uzavretia predmetnej kúpnej zmluvy, keď účinky dovolania sa neplatnosti prevodu spoluvlastníckeho podielu pre nedodržanie predkupného práva podielového spoluvlastníka nastávajú okamihom, kedy prejav vôle dotknutého spoluvlastníka, ktorým sa dovoláva tohto dôvodu, dôjde prevodcovi i nadobúdateľovi prevedeného podielu. V prípade, ak by sa žalobca domohol relatívnej neplatnosti právneho úkonu vo vzťahu k účastníkom predmetnej kúpnej zmluvy v rámci trojročnej premlčacej doby, nastal by následok, že predmetný právny úkon by sa stal neplatný od samého počiatku (ex tunc). V tejto súvislosti odvolací súd iba na doplnenie poukazuje na to, že žalovaní doručili Okresnému úradu Námestovo, katastrálnemu odboru návrh na vklad 20.02.2020 a vklad bol povolený pod V 608/2020 dňa 03.06.2020 z čoho vyplýva, že žalobca mal dostatočný časový priestor na uplatnenie svojho práva, ktoré vzhľadom na to, že trojročná premlčacia doba s poukazom na ustanovenie § 122 ods. 3 Občianskeho zákonníka uplynula v pondelok 20.02.2023.

12. Z uvedených dôvodov potom odvolací súd konštatujúc nedôvodnosť odvolania žalobcu rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. V nadväznosti na uvedené potom odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok aj v závislom výroku II. o práve na náhradu trov konania, ktorý v odvolacom konaní nebol osobitne žalobcom vytykány, a ktorý vo vzťahu k výroku vo veci samej vykazuje vecnú správnosť.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovanému 1/ odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP pri aplikácii § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP, keď tento žalovaný bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný a vznikol mu tak nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ktoré mu v súvislosti s odvolacím konaním vznikli (§ 255 ods. 1 CSP), a to v rozsahu 100 %. Odvolací súd však žalovanému 1/ nepriznal náhradu trov odvolacieho konania, keďže mu preukázateľne žiadne účelne vynaložené výdavky ako trovy v odvolacom konaní nevznikli (žalovaný 1/ nevykonal v odvolacom konaní žiadny procesný úkon). Práve to bol dôvod, pre ktorý súd povolaný k vydaniu rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (odvolací súd), mohol rozhodnúť nielen o nároku na náhradu, ale už aj o nepriznaní náhrady (napriek tomu, že pri striktnom riadení sa textom v rozhodnej právnej úprave by sa mohlo zdať, že tomu tak nie je). Dvojfázové rozhodovanie o trovách konania predpokladajúce prvé rozhodnutie súdu

povolaneho skonciť konanie vo veci len o nároku na náhradu a druhé až následné rozhodnutie súdu prvej inštancie o výške náhrady (porovnaj § 262 ods. 1 a 2 CSP) má totiž zmysel len pri pozitívnom vyriešení otázky nároku na náhradu trov konania, a naopak, taký zmysel nemá, ak výsledkom uvažovania o nároku na náhradu je záver o neexistencii takéhoto nároku u žiadnej zo strán sporu (u jednej preto, že ju na to neopravňuje pre ňu nepriaznivý, či ňou zavinенý výsledok konania a u druhej preto, že tu buď niet trov majúcich sa nahradiť, alebo sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa odôvodňujúce nepriznanie náhrady). Prezentovaný právny názor vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/166/2016 zo dňa 26.10.2016 a sp. zn. 7Cdo/14/2018 zo dňa 28.02.2018.

13.1 Odvolací súd súčasne rozhodol o nároku na náhradu trov odvolacieho konania žalovaného 2/ podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a ust. § 396 ods. 1 CSP tak, že žalovanému 2/ priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, nakoľko žalobca nemal v odvolacom konaní voči žalovanému 2/ ani len čiastočný úspech, keďže odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu potvrdil.

14. O výške trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)